

Асоціація
УМДПЛ
UMDPL
Association

Асоціація українських моніторів дотримання прав людини
в діяльності правоохоронних органів

Association of Ukrainian Human Rights Monitors
on Law Enforcement

*харківська
правозахисна
група*

*kharkiv
human rights
protection group*

Ти в кімнаті для затриманих

ЦЕ ВИДАННЯ ЗДІЙСНЕНО ЗА ФІНАНСОВОЇ
SPONSORED BY THE INTERNATIONAL
ТА ЕКСПЕРТНОЇ ПІДТРИМКИ
RENAISSANCE FOUNDATION
МІЖНАРОДНОГО ФОНДУ "ВІДРОДЖЕННЯ"

Кімната для затриманих і доставлених (скорочено — КЗД) — саме в це приміщення, яке народ дотепно назвав «мавп'ятником», у міліції попервах поміщаються громадяни, затримані за вчинення адміністративного правопорушення або за підозрою у скоєнні злочину. Це ще не зовсім тюремна камера в традиційному розумінні, а, скажімо так, — місце ізоляції доставлених на час з'ясування обставин скоєння ними порушень.

Стаття 263 Кодексу України про адміністративні правопорушення зазначає, що у КЗД людину, як правило, повинні тримати не більше 3 годин, але у виняткових випадках і при особливій потребі ув'язнення може розтягнутись до кількох діб. Наприклад, затримані за дрібне хуліганство чи непокору міліції повинні перебувати в ізоляції до розгляду складеного на них протоколу в суді. Якщо громадянина затримали в п'ятницю ввечері, то перебування у КЗД до понеділка йому гарантовано, оскільки суди в суботу та неділю, зазвичай, не працюють.

Люди з досвідом кажуть: «Іноді головне не скільки сидіти, а як сидіти». Тому запам'ятай:

- у КЗД мають бути двоярусні (однорусні) ліжка або тапчани з дерев'яним покриттям. При умові залишення на ніч затриманому видаються матрац, подушка з наволочкою, два простирадла та ковдра;
- КЗД має бути обладнана умивальником і унітазом. У разі тимчасового нефункціонування санвузла затриманий виводиться до туалету за його бажанням, але не рідше 1 разу за чотири години;
- у КЗД мусить бути природне та електричне освітлення, а також здійснюватись вентиляція приміщення. Віконні рами у КЗД мають бути обладнані кватирками для провітрювання;
- громадяни повинні утримуватись у КЗД із розрахунку не менше ніж 4 квадратних метри корисної площі на одну особу (без урахування площі, призначеної для умивальника та унітаза);

- при утримуванні в КЗД понад 3 години затриманому надається гаряче харчування: сніданок — з 07.00 до 08.00, обід — з 13.00 до 14.00, вечеря — з 19.00 до 20.00;
- міліціонери зобов'язані забезпечити окреме тримання чоловіків від жінок; неповнолітніх від дорослих; хворих на інфекційні захворювання від здорових; осіб, які відбували покарання в місцях позбавлення волі, від осіб, які не перебували в зазначених місцях; осіб, які вперше притягуються до кримінальної відповідальності, від осіб, які раніше притягувалися до кримінальної відповідальності; осіб, обвинувачених або підозрюваних у вчиненні тяжких та особливо тяжких злочинів, від інших осіб; іноземців і осіб без громадянства від інших осіб.

УВАГА! Такі умови тримання у КЗД гарантує **наказ Міністерства внутрішніх справ України від 13 серпня 2010 року № 382**, і міліція зобов'язана утримувати громадян тільки в належним чином обладнаних кімнатах для затриманих. Якщо тебе мають намір помістити до приміщення, де не створені вказані вище умови, — протестуй, посилаючись на вказаний вище наказ. Вимагай зустрічі безпосередньо з начальником райвідділу або відповідальним від керівництва, якому зауваж, що тобі відомо про встановлені законодавством умови для тримання осіб у КЗД, і спроба помістити тебе до непристосованої кімнати є незаконною, і ти будеш скаржитися до прокуратури. Не бери до уваги пояснення на кшталт: «Ще не встигнули облаштувати» або «Немає коштів для проведення робіт» — наказ чинний, зареєстрований у Міністерстві юстиції і має виконуватись неухильно. Здравомислячий керівник, зазвичай, не шукає собі зайвих неприємностей і, враховуючи твою обізнаність, може відпустити додому, зобов'язавши прийти до міліції наступного робочого дня;

- перед помещенням у КЗД черговий зобов'язаний з'ясувати стан твого здоров'я, а також те, чи не призведе твоє затри-

мання до тяжких наслідків (техногенна аварія, зупинка виробництва, вибух, залишення на самоті осіб, які потребують нагляду). Тому можеш стурбовано, але офіційно повідомити, що не пам'ятаєш, чи перекрив газ у кухонній плиті або заявити про залишену вдома неповнолітню сестру. Крім цього можна поскаржитись на погіршення самопочуття — у такому разі черговий зобов'язаний викликати бригаду «швидкої медичної допомоги» і рішення про можливість твого тримання у КЗД буде прийматися залежно від висновку лікаря;

- черговий повинен поінформувати тебе про наявність у КЗД системи відеоспостереження та вручити під підпис «Пам'ятку для затриманих осіб» з перерахуванням прав затриманого;
- під час перебування у КЗД ти маєш право звернутися з письмовою скаргою на дії співробітників міліції до їх керівництва, прокуратури, суду, а також до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Для цього, на твоє прохання, тебе повинні вивести в окрему кімнату й видати папір та кулькову ручку, а якщо ти звертаєшся до прокурора, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, — конверт, який заклеюється. Для більш кваліфікованого написання скарги використовуй отриману «Пам'ятку для затриманих осіб»;
- якщо перебуваєш у КЗД не один, і твій сусід викликає довіру — обміняйтесь адресами й телефонами рідних та домовтеся про взаємну допомогу. Якщо твого нового знайомого звільнять раніше, він може поінформувати близьких про місце твого перебування або свідчити на твою користь при потребі підтвердити неправомірність дій міліціонерів;
- наполегливо, але об'єднано і спокійно вимагай від правоохоронців неухильного дотримання своїх прав під час тримання у КЗД: не більше 3 годин, у належних умовах, з інформуванням родичів про місце перебування. У разі порушень таких прав після звільнення звернися з відповідною скаргою на дії міліції до органу прокуратури.